

Ph ng pháp th ng s d ng khi gi i ph ng trình l ng giác là th c hi n m t s phép bi n i l ng giác thích h p k c vi c bi n i i s a PTLG v d ng ph ng trình l ng giác c b n hay các ph ng trình l ng giác th ng g p h c a v d ng ph ng trình tích h c t n ph a v ph ng trình i s b c hai, b c ba...; ho c ôi khi còn ph i s d ng n ph ng pháp ánh giá hai v c a ph ng trình. t c k t qu cao trong vi c gi i PTLG yêu c u h c sinh c n n m v ng các yêu c u t i thi u sau ây :

1) H c thu c (ho c thông qua suy lu n) các công th c l ng giác, các cung, góc có liên quan c bi t, giá tr l ng giác c a các cung (góc) c bi t.

2) C n n m v ng cách gi i PTLG c b n và các tr ng h p c bi t. Cách gi i các ph ng trình l ng giác th ng g p.

3) Ph i có thói quen là c p n TX c a ph ng trình (l y i u ki n) tr c khi t i hành phép bi n i và i chi u i u ki n khi có k t qu .

* T i sao c p n vi c bi n i thích h p: Vì các ng nh t th c l ng giác th ngr t a d ng. Ch ng h n :

- N u c n bi n i $\cos 2x$ thì tu theo u bài ta s s d ng m t trong các ng nh t sau:

$$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2\cos^2 x - 1 = 1 - 2\sin^2 x.$$

Ví d : Gi i ph ng trình :

- a) $\cos 2x = \sin x - \cos x$ bi n i $\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x$
- b) $\cos 2x = \cos x$ bi n i $\cos 2x = 2\cos^2 x - 1$
- c) $\cos 2x = \sin x$ bi n i $\cos 2x = 1 - 2\sin^2 x$

- N u c n bi n i $\cos^4 x - \sin^4 x$ thì tu theo u bài ta s s d ng m t trong các ng nh t sau:

$$\cos^4 x - \sin^4 x = \cos^2 x - \sin^2 x = \cos 2x = 2\cos^2 x - 1 = 1 - 2\sin^2 x.$$

* C n chú ý n các ng nh t l ng giác th ng g p khi gi i toán nh : $1 \pm \sin 2x = (\sin x \pm \cos x)^2$

$$\cos^3 x \cdot \sin 3x + \sin^3 x \cdot \cos 3x = \frac{3}{4} \sin 4x$$

$$\cos^4 x + \sin^4 x = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2x = \frac{1 + \cos^2 2x}{2} = \frac{3 + \cos 4x}{4}$$

$$\cos^6 x + \sin^6 x = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2x = \frac{1 + 3\cos^2 2x}{4} = \frac{5 + 3\cos 4x}{8}$$

* C n chú ý n các s h ng có ch a th a s $(\cos x \pm \sin x)$ là: $\cos 2x$; $\cos^3 x + \sin^3 x$; $\cos^4 x - \sin^4 x$; $\cos 3x - \sin 3x$; $1 + \tan x$;

$$\cot x - \tan x; \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right), \dots$$

* Các phép bi n i l ng giác th ng c t i n hành theo các h ng sau:

+ H b c ph ng trình (n u có).

+ a v cùng cung:

- N u cùng hàm và cùng cung thì t i n hành t n ph .

- N u cùng cung nh ng còn hai hàm sin và cosin thì

th ng bi n i v ph ng trình tích

(S d ng các ph ng pháp phân tích a th c thành nhân t nh : t nhân t chung, dùng h ng ng th c, nhóm h ng t , nghi m tam th c b c hai)

- N u cùng cung và còn hai hàm sin ; cosin v i b c các

h ng t h n, kếm nhau $2n$ (v i n là s t nhiên) thì ta có th chia hai v c a ph ng trình cho $\cos^k x$ ho c $\sin^k x$ (k là b c l n nh t trong ph ng trình) a ph ng trình ã cho v d ng còn

ch a duy nh t hàm tang ho c cotang c a m t cung r i t i n hành t n ph .

* Khi ánh giá hai v c a ph ng trình thì các b t ng th c th ng c dùng c l ng nh : $|\sin x| \leq 1$; $|\cos x| \leq 1$;

$$|a \sin x + b \cos x| \leq \sqrt{a^2 + b^2} ;$$

$$\sin^m x \pm \cos^n x \leq \sin^2 x + \cos^2 x = 1 \quad (\text{v i } m, n \in \mathbb{N}; m, n \geq 3)$$

$$- \text{ i v i ph ng trình } \sin ax \pm \sin bx = \pm 2 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin ax = \pm 1 \\ \pm \sin bx = \pm 1 \end{cases}$$

(d u \pm l y t ng ng)

T ng t i v i pt : $\cos ax \pm \cos bx = \pm 1$; $\sin ax \pm \cos bx = \pm 2$

* ôi lúc gi i PTLG ta còn dùng phép i bi n cho ph n cung l ng giác . Ch ng h n v i ph ng trình :

$$\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin 2x \cdot \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right). \text{ Ta có th } t = x + \frac{\pi}{4}$$

$$\begin{cases} 3x - \frac{\pi}{4} = 3t - \pi \Rightarrow \sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin(3t - \pi) = -\sin 3t \\ 2x = 2t - \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin 2x = \sin\left(2t - \frac{\pi}{2}\right) = -\sin 2t \end{cases}$$

Khi ó: $\sin 3t = \sin 2t \cdot \sin t \Leftrightarrow 3\sin t - 4\sin^3 t = 2\cos t \cdot \sin^2 t$

ph ng trình này ta có th th c hi n nhi u cách gi i d dng.

* **Chú ý:** i v i các công th c $\sin x \pm \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x \pm \frac{\pi}{4}\right)$;

các công th c nhân ba ; công th c h b c theo tang c a cung chia ôi khi dùng ph i ch ng minh .

○ N u ph ng trình ch a nhi u hàm l ng giác khác nhau thì bi n i t ng ng v ph trình ch ch a m t hàm l ng giác.

○ N u ph ng trình ch a các hàm l ng giác c a nhi u cung khác nhau thì bi n i t ng ng v ph ng trình ch ch a các hàm l ng giác c a m t cung.

Sau khi bi n i nh trên n u ph ng trình nh n c không có d ng quen thu c thì có th i theo hai h ng:

H ng th nh t:

Bi n i ph ng trình ã cho a v vi c gi i ph ng trình n gi n quen thu c. Các ph ng pháp bi n i g m có:

- Ph ng pháp t n ph
- Ph ng pháp h b c
- Ph ng pháp bi n i thành ph ng trình tích
- Ph ng pháp t ng các s h ng không âm
- Ph ng pháp ánh giá
- Ph ng pháp hàm s

H ng th hai

Dùng l p lu n kh ng nh ph ng trình c n gi i vô nghi m

Bài 1 HYD98 $(1 + \tan x)\cos^3 x + (1 + \cot x)\sin^3 x = \sqrt{2\sin 2x}$

$$K: \begin{cases} \sin x \neq 0; \cos x \neq 0 \\ \sin 2x \geq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \sin x \cdot \cos x > 0$$

$$(pt) \Leftrightarrow \cos^3 x \left(\frac{\sin x + \cos x}{\cos x}\right) + \sin^3 x \left(\frac{\sin x + \cos x}{\sin x}\right) = \sqrt{2\sin 2x}$$

$$\Leftrightarrow \cos^2 x(\sin x + \cos x) + \sin^2 x(\sin x + \cos x) = \sqrt{2\sin 2x}$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{2\sin 2x} = \sin x + \cos x \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x + \cos x > 0 \\ (\sin x + \cos x)^2 = 4\sin x \cdot \cos x \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin x > 0 \wedge \cos x > 0 \\ \sin^2 x + \cos^2 x = \sin 2x \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x > 0 \wedge \cos x > 0 \\ \sin 2x = 1 \end{cases} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin x > 0 \wedge \cos x > 0 \\ 2x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi; (k \in \mathbb{Z}) \end{cases}$$

Bài 2: A96 Gi i ph ng trình: $\tan x - \tan x \cdot \tan 3x = 2$

$$K: \begin{cases} \cos x \neq 0 \\ \cos 3x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x \neq \frac{\pi}{6} + \frac{k\pi}{3} \end{cases}; (k \in \mathbb{Z}).$$

$$(pt) \Leftrightarrow \tan x(\tan x - \tan 3x) = 2$$

$$\Leftrightarrow \tan x \frac{\sin(x-3x)}{\cos x \cdot \cos 3x} = 2 \Leftrightarrow \tan x \frac{-\sin 2x}{\cos x \cdot \cos 3x} = 2$$

$$\Leftrightarrow \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \frac{-2\sin x \cdot \cos x}{\cos x \cdot \cos 3x} = 2 \Leftrightarrow \frac{-2\sin^2 x}{\cos x \cdot \cos 3x} = 2$$

$$\Leftrightarrow -2\sin^2 x = \cos x \cdot \cos 3x \Leftrightarrow \cos 2x - 1 = \cos 4x + \cos 2x$$

$$\Leftrightarrow \cos 4x = -1 \Leftrightarrow 4x = \pi + k2\pi \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 3: HHH96 Gi i $\sqrt{5-3\sin^2x-4\cos x} = 1-2\cos x$

$$(pt) \Leftrightarrow \begin{cases} 1-2\cos x \geq 0 \\ 5-3\sin^2x-4\cos x = (1-2\cos x)^2 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x \leq \frac{1}{2} \\ 5-3(1-\cos^2x)-4\cos x = 1-4\cos x+4\cos^2x \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x \leq \frac{1}{2} \\ \cos^2x = 1 \end{cases} \Leftrightarrow \cos x = -1 \Leftrightarrow x = \pi + k2\pi; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 4: HAN Gi i ph ng trình: $\tan x + \cot x = 4$

$$K \begin{cases} \sin x \neq 0 \\ \cos x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow \sin x \cdot \cos x \neq 0 \Leftrightarrow \sin 2x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{k\pi}{2}; (k \in \mathbb{Z})$$

$$(pt) \Leftrightarrow \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \frac{\cos 4x}{\sin 4x} = 4 \Leftrightarrow \frac{\sin^2x + \cos^2x}{\sin x \cdot \cos x} = 4 \Leftrightarrow 1 = 4\sin x \cdot \cos x$$

$$\Leftrightarrow \sin 2x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \sin 2x = \sin \frac{\pi}{6}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \frac{\pi}{6} + k2\pi \\ 2x = \pi - \frac{\pi}{6} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{12} + k\pi \\ 2x = \frac{5\pi}{12} + k\pi \end{cases}; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 5: HNT97 Gi i ph ng trình: $2\tan x + \cot x = \sqrt{3} + \frac{2}{\sin 2x}$

$$k: \begin{cases} \sin x \neq 0 \\ \cos x \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x \neq \frac{k\pi}{2}; k \in \mathbb{Z}$$

$$Ta \text{ có: } \circ \tan x + \cot x = \frac{\sin x}{\cos x} + \frac{\cos x}{\sin x} = \frac{\sin^2x + \cos^2x}{\sin x \cdot \cos x} = \frac{2}{\sin 2x}$$

$$(pt) \Leftrightarrow \tan x + \cot x + \tan x = \sqrt{3} + \frac{2}{\sin 2x}$$

$$\Leftrightarrow \tan x + \frac{2}{\sin 2x} = \sqrt{3} + \frac{2}{\sin 2x} \Leftrightarrow \tan x = \sqrt{3}$$

$$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + k\pi; (k \in \mathbb{Z})$$

Bài 6: HVHHN98 Gi i ph ng trình:

$$\cos 10x + 2\cos^2 4x + 6\cos 3x \cdot \cos x = \cos x + 8\cos x \cdot \cos^3 3x$$

$$(pt) \Leftrightarrow \cos 10x + 2\cos^2 4x = \cos x + 2\cos x(4\cos^3 3x - 3\cos 3x)$$

$$\Leftrightarrow \cos 10x + 1 + \cos 8x = \cos x + \cos 10x + \cos 8x$$

$$\Leftrightarrow \cos x = 1 \Leftrightarrow x = k2\pi; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 7: HHVNH98 Gi i ph ng trình: $\sin^6x + \cos^6x = \cos 4x$

$$\sin^6x + \cos^6x = (\sin^2x + \cos^2x)^3 - 3(\sin^2x \cdot \cos^2x)(\sin^2x + \cos^2x)$$

$$= 1 - \frac{3}{4}\sin^2 2x = 1 - \frac{3}{4} \left(\frac{1-\cos^2 4x}{2} \right) = \frac{5}{8} + \frac{3}{8}\cos 4x$$

$$(pt) \Leftrightarrow \frac{5}{8} + \frac{3}{8}\cos 4x = \cos 4x \Leftrightarrow \cos 4x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{k\pi}{2}; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 8: HHN98 Gi i $\sin^3x \cdot \cos x = \frac{1}{4} + \cos^3x \cdot \sin x$

$$(pt) \Leftrightarrow \sin x \cdot \cos x (\sin^2x - \cos^2x) = \frac{1}{4} \Leftrightarrow 4\sin x \cdot \cos x (-\cos 2x) = 1$$

$$\Leftrightarrow \sin 4x = -1 \Leftrightarrow 4x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{8} + \frac{k\pi}{2}; (k \in \mathbb{Z}).$$

Bài 9: Gi i ph ng trình $\cos^3x - 4\sin^3x - 3\cos x \cdot \sin^2x + \sin x = 0$

$$(pt) \Leftrightarrow \cos x \cdot \cos^2x - 4\sin^3x - 3\cos x \cdot \sin^2x + \sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos x(1 - \sin^2x) - 4\sin^3x - 3\cos x \cdot \sin^2x + \sin x = 0$$

$$\Leftrightarrow (\cos x + \sin x) - 4\sin^3x - 4\cos x \cdot \sin^2x = 0$$

$$\Leftrightarrow (\cos x + \sin x) - 4\sin^2x(\cos x + \sin x) = 0 \Leftrightarrow (\cos x + \sin x)(1 - 4\sin^2x) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \cos x + \sin x = 0 \\ 1 - 4\sin^2x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{2}\sin(x + \frac{\pi}{4}) = 0 \\ \sin^2x = \sin^2\frac{\pi}{6} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \pm\frac{\pi}{6} + m\pi \end{cases}; (k, m \in \mathbb{Z}).$$

Bài 10: Gi i $\tan x \cdot \sin^2x - 2\sin^2x = 3(\cos 2x + \sin x \cdot \cos x)$

$$K: \cos x \neq 0 \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi; k \in \mathbb{Z}$$

$$(pt) \Leftrightarrow \frac{\sin^3x}{\cos x} - 2\sin^2x = 3(\cos^2x - \sin^2x + \sin x \cdot \cos x)$$

Chia 2 v cho $\cos^2x \neq 0$ có $\tan^3x - 2\tan^2x = 3(1 - \tan^2x + \tan x)$

$$\Leftrightarrow \tan^3x + \tan^2x - 3\tan x - 3 = 0 \Leftrightarrow (\tan x + 1)(\tan^2x - 3) = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = 1 \\ \tan^2x = 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = \tan(-\frac{\pi}{4}) \\ \tan^2x = \tan^2\frac{\pi}{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \pm\frac{\pi}{3} + m\pi \end{cases}; (m, k \in \mathbb{Z}).$$

1:A03/ $\cot x - 1 = \frac{\cos 2x}{1 + \tan x} + \sin^2x - \frac{1}{2}\sin 2x \quad ds : x = \frac{\pi}{4} + k\pi$

2:B03/ $\cot x - \tan x + 4\sin 2x = \frac{2}{\sin 2x} \quad KQ: x = \pm\frac{\pi}{3} + k\pi$

3:D03/ $\sin^2\left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4}\right) \tan^2x - \cos^2\frac{x}{2} = 0 \quad KQ: x = \dots; x = -\frac{\pi}{4} + k\pi$

4:A04/ Tinh các góc c a tam giác ABC không tù ,tho mãn : $\cos 2A + 2\sqrt{2}\cos B + 2\sqrt{2}\cos C = 3$

Gi i: $M = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} A = 90^\circ \\ B = C = 45^\circ \end{cases}$

5:B04/ $5\sin x - 2 = 3(1 - \sin x) \tan^2x \quad KQ: x = \frac{\pi}{6} + k2\pi = \frac{5}{6} + k2\pi$

6:D04/ $(2\cos x - 1)(2\sin x + \cos x) = \sin 2x - \sin x$

KQ: $x = \pm\frac{\pi}{3} + k2\pi$

7:A05/ $\cos^2 3x \cos 2x - \cos^2 x = 0$

Hd: h b c a v pt b c2 theo $\sin 4x$. $s: x = k\pi/2$

8:B05: $1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x = 0$

KQ: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi; x = \pm\frac{2\pi}{3} + k2\pi$

9:D05/ $\cos^4x + \sin^4x + \cos\left(x - \frac{\pi}{4}\right)\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) - \frac{3}{2} = 0$

$1 - 2\sin^2x \cdot \cos^2x + [\sin\left(4x - \frac{\pi}{2}\right) + \sin 2x] - \frac{3}{2} = 0; ds : x = \frac{\pi}{4} + k\pi$

10:db1.A05/ Tim $x \in (0; \pi)$: $4\sin^2\frac{x}{2} - \sqrt{3}\cos 2x = 1 + 2\cos^2\left(x - \frac{3}{4}\right)$

$x = \frac{5}{18} + k\frac{\pi}{3}$ hay $x = -\frac{\pi}{6} + h2\pi$. KQ $x \in \left\{\frac{5}{18}; \frac{\pi}{18}; \frac{7}{6}\right\}$
(Ch n k = 0; k = 1; h = 1)

11:db2.A05/

$2\sqrt{2}\cos^3\left(x - \frac{\pi}{4}\right) - 3\cos x - \sin x = 0$. KQ: $x = \frac{\pi}{2} + k\pi$ $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi$

12:db2.B05/ $\tan\left(\frac{\pi}{2} + x\right) - 3\tan^2x = \frac{\cos 2x - 1}{\cos^2x}$. KQ: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi$

13:db1.D05/ $\tan\left(\frac{3}{2} - x\right) + \frac{1}{1 + \cos x} = 2$.

KQ: $x = \frac{\pi}{6} + k2\pi$ $\frac{5}{6}$

14:db2D05/ $\sin 2x + \cos 2x + 3\sin x - \cos x - 2 = 0$

KQ: $x = \frac{\pi}{2} + k2\pi$

15:A06/ $\frac{2(\cos^6 x + \sin^6 x) - \sin x \cdot \cos x}{\sqrt{2} - 2\sin x} = 0$. KQ: $x = \frac{5\pi}{4} + 2k\pi$

16:B06/ $\cot x + \sin x \left(1 + \tan x \cdot \tan \frac{x}{2}\right) = 4$. KQ: $x = \frac{\pi}{12} + k\pi$

17:D06/ $\cos 3x + \cos 2x - \cos x - 1 = 0$. KQ: $x = k\pi; x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi$

18:db1.A06/ $\cos 3x \cdot \cos^3 x - \sin 3x \cdot \sin^3 x = \frac{2+2\sqrt{3}}{8}$. KQ: $x = \pm \frac{\pi}{16} + k\frac{\pi}{2}$

19:db2.A06/ $2\sin\left(2x - \frac{\pi}{6}\right) + 4\sin x + 1 = 0$. KQ: $x = \frac{7\pi}{6} + k2\pi; x = k\pi$

20:db1.B06/ $(2\sin^2 x - 1)\tan^2 2x + 3(2\cos^2 x - 1) = 0$. KQ: $x = \pm \frac{\pi}{6} + k\frac{\pi}{2}$

21:db2.B06/ $\cos^2 x + (1 + 2\cos x)(\sin x - \cos x) = 0$

KQ: $x = \frac{\pi}{4} + k\pi$

22:db1.D06/ $\cos^3 x + \sin^3 x + 2\sin^2 x = 1$.

KQ: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi; x = k2\pi; x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi$

23:db2.D06/ $4\sin^3 x + 4\sin^2 x + 3\sin 2x + 6\cos x = 0$.

KQ: $x = -\frac{\pi}{2} + k2\pi$

24:A07/ $(1 + \sin^2 x)\cos x + (1 + \cos^2 x)\sin x = 1 + \sin 2x$

KQ: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi$

25:B07/ $2\sin^2 2x + \sin 7x - 1 = \sin x$

KQ: $x = \frac{\pi}{8} + k2\pi; x = \frac{\pi}{18} + k\frac{2\pi}{3}; x = \frac{5\pi}{18} + k\frac{2\pi}{3}$

26:D07/ $\left(\sin \frac{x}{2} + \cos \frac{x}{2}\right)^2 + \sqrt{3}\cos x = 2$. KQ: $x = \frac{\pi}{2} + k2\pi$

27:db1.A07/ $\sin 2x + \sin x - \frac{1}{2\sin x} - \frac{1}{\sin 2x} = 2\cot 2x$.

27: KQ: $x = \frac{\pi}{4} + k\frac{\pi}{2}$ 28: KQ: $x = \frac{2\pi}{3} + k\pi$

28:Db2.A07/ $2\cos^2 x + 2\sqrt{3}\sin x \cos x + 1 = 3(\sin x + \sqrt{3}\cos x)$.

29:db1.B07/ $\sin\left(\frac{5x}{2} - \frac{\pi}{4}\right) - \cos\left(\frac{3x}{2} - \frac{\pi}{4}\right) = \sqrt{2}\cos \frac{x}{2}$.

KQ: $x = \frac{\pi}{3} + k\frac{2\pi}{3}; x = \frac{\pi}{2} + k2\pi; x = \pi + k2\pi$

30:db2.B07/ $\frac{\sin 2x}{\cos x} + \frac{\cos 2x}{\sin x} = \tan x - \cot x; x = \pm \frac{\pi}{3} + k2\pi$

31:db1.D07/ $2\sqrt{2}\sin\left(x - \frac{\pi}{12}\right)\cos x = 1$. KQ: $x = \frac{\pi}{4} + k\pi; x = \frac{\pi}{3} + k\pi$

32:db2.D07/ $(1 - \tan x)(1 + \sin 2x) = 1 + \tan x$. KQ: $x = k\pi$

33:A08/ $\frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\sin\left(x - \frac{3\pi}{2}\right)} = 4\sin\left(\frac{7\pi}{4} - x\right)$.

KQ: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi; x = -\frac{\pi}{8} + k\pi; x = \frac{5\pi}{8} + k\pi$

34:B08/ $\sin^3 x - \sqrt{3}\cos^3 x = \sin x \cdot \cos^2 x - \sqrt{3}\sin^2 x \cos x$

KQ: $x = \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}; x = -\frac{\pi}{3} + k\pi$

35:D08/ $2\sin x(1 + \cos 2x) + \sin 2x = 1 + 2\cos x$

ds: $x = \frac{\pi}{4} + k\pi; x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi$

36) Tham khảo 2004: $4(\sin^3 x + \cos^3 x) = \cos x + 3\sin x$.

37) Tham khảo 2004: $\frac{1}{\cos x} - \frac{1}{\sin x} = 2\sqrt{2}\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$

38)TK 2004: $\sin x + \sin 2x = \sqrt{3}(\cos x + \cos 2x)$

$x = 2\pi/9 + k2\pi/3; \dots; x = \pi + k2\pi$

Cao ng n m2006

1) $\sin^3 x + \cos^3 x = 2(\sin x + \cos x) - 1$. HD: $t = \sin x + \cos x$

2) $4\cos^2 x - 6\sin^2 x + 5\sin 2x - 4 = 0$. HD: $\tan x(\tan x - 1) = 0$

3) $\sin^3 x = \sin x + \cos x$. HD: $\cos x(\sin x \cdot \cos x - 1) = 0$

4) $1 + \cos 2x + \cos 4x = 0$. HD: $\cos 2x(2\cos 2x - 1) = 0$

5) $2\sin^2 x - \cos x - 1 = 0$.

6) $2\sin x + \cos x = \sin 2x + 1$. HD: $(1 - \cos x)(2\sin x - 1) = 0$

7) $\sin 2x + \cos 2x + \sin x - 2\cos^2 x/2 = 0$. HD: $(\cos x - \sin x)(2\sin x - 1) = 0$

8) $\sin^3 x + \cos^3 x = 2(\sin^5 x + \cos^5 x)$ a v d ng: $\cos 2x(\sin^3 x - \cos^3 x) = 0$

9) $2\cos^2 x + 5\sin x - 4 = 0$

10) $(1 + \sin x)(1 + \cos x) = 2$. HD: $t = \sin x + \cos x$

11) $\sin\left(\frac{\pi}{4} + \frac{3x}{2}\right) = 3 \cdot \sin\left(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2}\right)$ t t: $\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{4} - \frac{3x}{2} = \pi - 3t$

$pt \Leftrightarrow \sin(\pi - 3t) = 3\sin t \Leftrightarrow \sin 3t = 3\sin t \Leftrightarrow$

$3\sin t - 4\sin^3 t = 3\sin t \Leftrightarrow \sin t = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k2\pi$

12) $\cos 7x + \sin 8x = \cos 3x - \sin 2x$. HD: $\sin 5x(\cos 3x - \sin 2x) = 0$

13) $\sin^3 x + \cos^3 x = 1 - \frac{1}{2}\sin 2x$. HD: $t = \sin x + \cos x$

14) $2(\sin x - \cos x)^2 = \tan\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$

$\Leftrightarrow \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)\left(2\sin\left(2x - \frac{\pi}{2}\right) - 1\right) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \pm \frac{2\pi}{3} + k2\pi \end{cases}$

15) $\sin^4 x - \cos^4 x = 2\sqrt{3}\sin x \cdot \cos x + 1 \Leftrightarrow \cos 2x - \sqrt{3}\sin 2x = 1$

Ph ng pháp i bi n: gi i ph ng trình l ng giác b ng ph ng pháp i bi n, ta s d ng bi n t chuy n ph ng trình ban u v ch a các cung t, 2t, 3t, ..., kt, r i s d ng các công th c góc nhân đôi, nhân ba, ...

Ví d 1: Gi i $\sin(2x - \frac{\pi}{3}) = 5\sin(x - \frac{\pi}{6}) + \cos 3x$ (1)

t t = $x - \frac{\pi}{6} \Rightarrow 2x - \frac{\pi}{3} = 2t$ và $3x = 3t + \frac{\pi}{2}$

Khi ó (1) $\Leftrightarrow \sin 2t = 5\sin t + \cos(3t + \frac{\pi}{2}) \Leftrightarrow \sin 2t = 5\sin t - \sin 3t$

$\Leftrightarrow \sin 3t + \sin 2t = 5\sin t \Leftrightarrow 3\sin t - 4\sin^3 t + 2\sin t \cdot \cos t = 5\sin t$

$\Leftrightarrow (3 - 4\sin^2 t + 2\cos t - 5)\sin t = 0 \Leftrightarrow (2\sin^2 t - \cos t + 1)\sin t = 0$

$\Leftrightarrow (2\cos^2 t + \cos t - 3)\sin t = 0$

$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin t = 0 \\ \cos t = 1 \\ \cos t = -\frac{3}{2} \text{ (lo i)} \end{cases} \Leftrightarrow \sin t = 0 \Leftrightarrow t = k\pi \Leftrightarrow x - \frac{\pi}{6} = k\pi$

$\Leftrightarrow x = \frac{\pi}{6} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Ví d 2: Gi i $\sin\left(\frac{3\pi}{10} - \frac{x}{2}\right) = \frac{1}{2}\sin\left(\frac{\pi}{10} + \frac{3x}{2}\right)$ (2)

$$t = \frac{3\pi - x}{10} - \frac{x}{2} \Rightarrow \pi - 3t = \frac{\pi}{10} + \frac{3x}{2} \cdot (2) \Leftrightarrow \sin t = \frac{1}{2} \sin(\pi - 3t)$$

$$\Leftrightarrow 2\sin t = \sin 3t \Leftrightarrow 2\sin t = 3\sin t - 4\sin^3 t \Leftrightarrow 4\sin^3 t - \sin t = 0 \Leftrightarrow$$

$$(4\sin^2 t - 1)\sin t = 0 \Leftrightarrow (1 - 2\cos 2t)\sin t = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin t = 0 \\ \cos 2t = \frac{1}{2} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = k\pi \\ 2t = \pm \frac{\pi}{3} + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} t = k\pi \\ t = \pm \frac{\pi}{6} + k\pi \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \frac{3\pi - x}{10} - \frac{x}{2} = k\pi \\ \frac{3\pi - x}{10} - \frac{x}{2} = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ \frac{3\pi - x}{10} - \frac{x}{2} = -\frac{\pi}{6} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{3\pi}{5} - k2\pi \\ x = \frac{4\pi}{15} - k2\pi \\ x = \frac{14\pi}{15} - k2\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Ví d 3: Gi i $\sin(3x - \frac{\pi}{4}) = \sin 2x \cdot \sin(x + \frac{\pi}{4})$ (3)

$$t = x + \frac{\pi}{4} \text{ suy ra } \begin{cases} 3x - \frac{\pi}{4} = 3t - \pi \\ 2x = 2t - \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

$$(2) \Leftrightarrow \sin(3t - \pi) = \sin(2t - \frac{\pi}{2}) \cdot \sin t \Leftrightarrow -\sin 3t = -\cos 2t \cdot \sin t$$

$$\Leftrightarrow 3\sin t - 4\sin^3 t = (1 - 2\sin^2 t)\sin t \Leftrightarrow \sin^3 t - \sin t = 0$$

$$\Leftrightarrow (\sin^2 t - 1)\sin t = 0 \Leftrightarrow \cos^2 t \cdot \sin t = 0 \Leftrightarrow \cos t \cdot \sin t = 0$$

$$\Leftrightarrow \sin 2t = 0 \Leftrightarrow 2t = k\pi \Leftrightarrow t = \frac{k\pi}{2} \Leftrightarrow x + \frac{\pi}{4} = \frac{k\pi}{2}$$

$$\Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}, k \in \mathbb{Z}. \text{ V y ph ng trnh có 1 nghi m}$$

Ví d 4: Gi i $2\cos(x + \frac{\pi}{6}) = \sin 3x - \cos 3x$ (4)

$$t = x + \frac{\pi}{6} \Rightarrow 3x = 3t - \frac{\pi}{2}$$

$$(4) \Leftrightarrow 2\cos t = \sin(3t - \frac{\pi}{2}) - \cos(3t - \frac{\pi}{2}) \Leftrightarrow 2\cos t = -\cos 3t - \sin 3t$$

$$\Leftrightarrow 2\cos t = -(4\cos^3 t - 3\cos t) - (3\sin t - 4\sin^3 t)$$

$$\Leftrightarrow 4\cos^3 t - \cos t + 3\sin t - 4\sin^3 t = 0 \text{ (5)}$$

Ta xét hai tr ng h p:

TH1: V i $\cos t = 0 \Leftrightarrow t = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Khi ó ph ng trnh có d ng: $3\sin(\frac{\pi}{2} + k\pi) - 4\sin^3(\frac{\pi}{2} + k\pi) = 0$

(Vô lý). V y t = $\frac{\pi}{2} + k\pi$ không là nghi m c a ph ng trnh.

TH2: V i $\cos t \neq 0 \Leftrightarrow t = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Chia c hai v c a ph ng trnh (5) cho $\cos^3 t$, ta c:

$$4 - (1 + \tan^2 t) + 3(1 + \tan^2 t)\tan t - 4\tan^3 t = 0 \Leftrightarrow \tan^3 t + \tan^2 t - 3\tan t - 3 = 0$$

$$\Leftrightarrow (\tan t + 1)(\tan^2 t - 3) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \tan t = -1 \\ \tan t = \sqrt{3} \\ \tan t = -\sqrt{3} \end{cases}$$

$$\begin{cases} t = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ t = \frac{\pi}{3} + k\pi \\ t = -\frac{\pi}{3} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x + \frac{\pi}{6} = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ x + \frac{\pi}{6} = \frac{\pi}{3} + k\pi \\ x + \frac{\pi}{6} = -\frac{\pi}{3} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{5\pi}{12} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{2} + k\pi \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

V y ph ng trnh có 3 h nghi m.

Gi i ph ng trnh l ng giác b ng công th c h b c.

gi i ph ng trnh l ng giác b ng công th c h b c, ta th c hi n theo các b c sau:

B c 1: t i u ki n ph ng trnh có ngh a.

B c 2: Th c hi n h b c c a ph ng trnh b ng vì c s d ng các công th c:

Ví d 1: Gi i $\sin^2 4x - \cos^2 6x = \sin(10x + \frac{21\pi}{2})$ (1)

Ph ng trnh (1) $\Leftrightarrow \frac{1 - \cos 8x}{2} - \frac{1 + \cos 12x}{2} = \sin(10x + \frac{\pi}{2} + 10\pi)$

$$\Leftrightarrow 2\cos 10x + \cos 12x + \cos 8x = 0$$

$$\Leftrightarrow 2\cos 10x + 2\cos 10x \cdot \cos 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow (\cos 2x + 1)\cos 10x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \cos 2x = -1 \\ \cos 10x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \pi + k2\pi \\ 10x = \frac{\pi}{2} + k\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{20} + \frac{k\pi}{10} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Ví d 2: Gi i ph ng trnh $\sin^2 3x - \cos^2 4x = \sin^2 5x - \cos^2 6x$ (2)

S d ng công th c h b c ta có:

$$(2) \Leftrightarrow \frac{1 - \cos 6x}{2} - \frac{1 - \cos 8x}{2} = \frac{1 - \cos 10x}{2} - \frac{1 - \cos 12x}{2}$$

$$\Leftrightarrow (\cos 12x - \cos 6x) + (\cos 10x - \cos 8x) = 0$$

$$\Leftrightarrow -2\sin 9x \cdot \sin 3x - 2\sin 9x \cdot \sin x = 0 \Leftrightarrow -2\sin 9x(\sin 3x + \sin x) = 0$$

$$\Leftrightarrow -4\sin 9x \cdot \sin 2x \cdot \cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \sin 9x = 0 \\ \sin 2x = 0 \\ \cos x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sin 9x = 0 \\ \sin 2x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{k\pi}{9} \\ x = \frac{k\pi}{2} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

V i nh ng ph ng trnh ch a s l các nhân t b c cao (gi s b ng 3). Thông th ng ta không i h b c t c các nhân t ó mà ch ch n ra hai nhân t h b c. C th ta xét ví d sau:

Ví d 3: Gi i ph ng trnh $\sin^2 3x - \sin^2 2x - \sin^2 x = 0$ (3)

$$(3) \Leftrightarrow \frac{1 - \cos 6x}{2} - \sin^2 2x - \frac{1 - \cos 2x}{2} = 0$$

$$\Leftrightarrow (\cos 6x - \cos 2x) + 2\sin^2 2x = 0 \Leftrightarrow -2\sin 4x \cdot \sin 2x + 2\sin^2 2x = 0$$

$$\Leftrightarrow -2\sin 2x(\sin 4x - \sin 2x) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} \sin 2x = 0 \\ \sin 4x = \sin 2x \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{k\pi}{2} \\ x = \frac{\pi}{6} + k\frac{\pi}{3} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}$$

Ví d 4: Gi i ph ng trnh: $\sin^3 2x \cdot \cos 6x + \sin 6x \cdot \cos^3 2x = \frac{3}{8}$

Ta có th l a ch n m t trong hai cách sau bi n i cho VT:

Cách 1: Ta có: VT = $\sin^2 2x \cdot \sin 2x \cdot \cos 6x + \sin 6x \cdot \cos^2 2x \cdot \cos^2 2x$

$$= (1 - 2\cos^2 x) \cdot \sin 2x \cdot \cos 6x + \sin 6x \cdot \cos 2x \cdot (1 - 2\sin^2 2x)$$

$$= \sin 2x \cdot \cos 6x + \sin 6x \cdot \cos 2x - \cos^2 2x \cdot \sin 2x \cdot \cos 6x - \sin 6x \cdot \cos 2x \cdot \sin^2 2x$$

$$= \sin 8x - \cos 2x \cdot \sin 2x \cdot (\cos 2x \cdot \cos 6x + \sin 6x \cdot \sin 2x)$$

$$= \sin 8x - \frac{1}{2} \sin 4x \cdot \cos 4x = \frac{3}{4} \sin 8x$$

Cách 2: Ta có:

$$VT = \frac{1}{4} (3\sin 2x - \sin 6x) \cos 6x + \frac{1}{4} (3\cos 2x + \cos 6x) \cdot \sin 6x$$

$$= \frac{3}{4} (\sin 2x \cdot \cos 6x + \cos 2x \cdot \sin 6x) = \frac{3}{4} \sin 8x$$

Ph ng trnh c bi n i v d ng:

$$\frac{3}{4} \sin 8x = \frac{3}{8} \Leftrightarrow \sin 8x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{48} + \frac{k\pi}{4} \\ x = \frac{5\pi}{48} + \frac{k\pi}{4} \end{cases}, k \in \mathbb{Z}.$$

Ph ng trình l ng giác

Lo i 1. Ph ng trình b c nh t, b c hai, b c cao v i l hàm s l ng giác

Cách gi i chung.

b1. t HSLG theo t (v i t = sinx ho c t = cosx thì có k|t| ≤ 1)

b2. Gi i ph ng trình theo t (ch ng h n f(t) = 0)

b3. Ch n t tho mãn i u ki n và gi i theo ph ng trình l ng giác c b n tìm x

Chú ý:

1.Ph ng trình c b n. (k ∈ ℤ)

sinu = sinv ⇔ $\begin{cases} u = v + 2k\pi \\ u = \pi - v + 2k\pi \end{cases}$	cosu = cosv ⇔ $u = \pm v + 2k\pi$
tanu = tanv ⇔ $u = v + k\pi$	cotu = cotv ⇔ $u = v + k\pi$

c bi t: (c n ghi nh) (k ∈ ℤ)

◦ sinx = 0 ⇔ x = kπ ◦ sinx = 1 ⇔ x = $\frac{\pi}{2} + k2\pi$ ◦ sinx = -1 ⇔ x = $-\frac{\pi}{2} + k2\pi$

◦ cosx = 0 ⇔ x = $\frac{\pi}{2} + k\pi$ ◦ cosx = 1 ⇔ x = k2π ◦ cosx = -1 ⇔ x = π + k2π

◦ tanx = 0 ⇔ x = kπ ◦ tanx = 1 ⇔ x = $\frac{\pi}{4} + k\pi$ ◦ tanx = -1 ⇔ x = $-\frac{\pi}{4} + k\pi$

2. Ph ng trình b c nh t theo 1 HSLG

a.sinx + b = 0 (a ≠ 0) ⇔ $\sin x = -\frac{b}{a} = \sin \alpha$ (n u $ \frac{b}{a} \leq 1$)	a.cosx + b = 0 (a ≠ 0) ⇔ $\cos x = -\frac{b}{a} = \cos \alpha$ (n u $ \frac{b}{a} \leq 1$)
a.tanx + b = 0 (a ≠ 0) ⇔ $\tan x = -\frac{b}{a} = \tan \alpha$	a.cotx + b = 0 (a ≠ 0) ⇔ $\cot x = -\frac{b}{a} = \cot \alpha$

3.ph ng trình b c hai theo 1 HSLG

a.sin²x + b.sinx + c = 0 (3.1)

a.cos²x + b.cosx + c = 0 (3.2)

a.tan²x + b.tanx + c = 0 (3.3)

a.cot²x + b.cotx + c = 0 (3.4)

Cách gi i.

b1. Dùng n ph :

(3.1) t X = sinx ; (3.2) t X = cosx , K: -1 ≤ X ≤ 1

(3.3) t X = tanx ; (3.4) t X = cotx
ta c ph ng trình **a.X² + b.X + c = 0** (2)

b2. Gi i (2) tìm X = X₀ (ch n ghi m)

b3. Dùng ph ng trình c b n gi i ph ng trình tìm x. K t lu n

4. Ph ng trình b c hai theo 1 HSLG

a.sin³x + b.sin²x + c.sinx + d = 0 (4.1)

a.cos³x + b.cos²x + c.cosx + d = 0 (4.2)

a.tan³x + b.tan²x + c.tanx + d = 0 (4.3)

a.cot³x + b.cot²x + c.cotx + d = 0 (4.4)

Cách gi i:

b1. Dùng n ph :

(4.1) t X = sinx , -1 ≤ X ≤ 1 (4.2) t X = cosx , -1 ≤ X ≤ 1

(4.3) t X = tanx

(4.4) t X = cotx

ta c ph ng trình **a.X³ + b.X² + c.X + d = 0** (2)

b2. Gi i (2) tìm X = X₀ (ch n ghi m)

b3. Dùng ph ng trình c b n gi i ph ng trình tìm x. K t lu n

BT1. Gi i các ph ng trình sau:

1/. $\begin{cases} 2\cos 2x - 4\cos x = 1 \\ \sin x \geq 0 \end{cases}$ 2/. $4\sin^3 x + 3\sqrt{2} \sin 2x = 8\sin x$

3/. $4\cos x \cdot \cos 2x + 1 = 0$ 4/. $\begin{cases} 1 - 5\sin x + 2\cos 2x = 0 \\ \cos x \geq 0 \end{cases}$

5/. Cho $3\sin^3 x - 3\cos^2 x + 4\sin x - \cos 2x + 2 = 0$ (1) và $\cos^2 x + 3\cos x (\sin 2x - 8\sin x) = 0$ (2). Tìm n₀ c a (1) ng th i là n₀ c a (2)

6/. $\sin 3x + 2\cos 2x - 2 = 0$ 7/. $\sin^6 x + \cos^4 x = \cos 2x$

8/. $\sin(2x + \frac{5\pi}{2}) - 3\cos(x - \frac{7\pi}{2}) = 1 + 2\sin x$

9/. $\cos 2x + 5\sin x + 2 = 0$

11/. $2\cos^2 x - 3\cos x + 1 = 0$

13/. $\sqrt{3}\tan^2 x - (\sqrt{3} + 1)\tan x + 1 = 0$

15/. $\cos^2 3x \cos 2x - \cos^2 x = 0$

10/. $\cos 2x + 3\cos x + 2 = 0$

12/. $\cos^2 x + \sin x + 1 = 0$

14/. $\cos 3x + \cos 2x - \cos x - 1 = 0$

16/. $\cos 3x - 4\cos 2x + 3\cos x - 4 = 0$

**Lo i 2. Ph ng trình b c nh t i v i sinx và cosx
d ng: asinx + bcosx = c (1)**

i u ki n có nghi m	i u ki n vô nghi m
(1) có nghi m ⇔ $a^2 + b^2 \geq c^2$	(1) vô nghi m ⇔ $a^2 + b^2 < c^2$.

Cách gi i 1:

b1. Chia 2 v c a (1) cho $\sqrt{a^2 + b^2}$

b2. Bi n i v d ng: sinu = sinv (ho c cosu = cosv) (2)

b3. Gi i (2) và k t lu n.

Chú ý:

Sau khi bi n i asinx + bcosx thành d ng C.sin(x + α) ho c C.cos(x + β) ta có th dùng máy tính c m tay (MTCT) tính nghi m c a ph ng trình.

Cách gi i 2:

b1. Chia 2 v c a (1) cho a. t $tg\alpha = \frac{b}{a}$

b2. Bi n i v d ng: sinu = sinv (ho c cosu = cosv) (2)

b3. Gi i (2) và k t lu n.

Cách gi i 3:

b1. t $t = tg \frac{x}{2}$, v i $\sin x = \frac{2t}{1+t^2}$, $\cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$

b2. Gi i ph ng trình b c hai theo t: $(b+c)t^2 - 2at - b + c = 0$

b3. K t lu n

c bi t: $\sin x \pm \cos x = \sqrt{2} \sin(x \pm \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2} \cos(x \mp \frac{\pi}{4})$

BT2. Gi i các ph ng trình sau

1/. $3\cos x + 4\sin x = -5$ 2/. $2\sin 2x - 2\cos 2x = \sqrt{2}$

3/. $5\sin 2x - 6\cos^2 x = 13$ 4/. $2\sin 15x + \sqrt{3} \cos 5x + \sin 5x = 4$

5/. $\cos 7x - \sqrt{3} \sin 7x + \sqrt{2} = 0$. Tìm nghi m $x \in (\frac{2\pi}{5}; \frac{6\pi}{7})$

6/. $(\cos 2x - \sqrt{3} \sin 2x) - \sqrt{3} \sin x - \cos x + 4 = 0$

**Loai 3. Ph ng trình ng c p i v i sinx và cosx
d ng: a.sin²x + b.sinxcosx + c.cos²x = d (1)**

Cách gi i 1:

b1. Tìm nghi m cosx = 0

b2. V i cosx ≠ 0. Chia 2 v c a (1) cho cos²x, ta c:
 $a.\tan^2 x + b.\tan x + c = d.(1 + \tan^2 x)$ (2)

b3. Gi i (2) và k t lu n.

Cách gi i 2:

b1. Dùng công th c nhân ôi, h b c

b2. Bi n i (1) v d ng: **A.sin2x + B.cos2x = C** (2)
(pt. b c nh t theo sin2x và cos2x)

b3. Gi i (2) và k t lu n.

Chú ý: i v i ph ng trình ng c p b c 3:

$a\sin^3 x + b\sin^2 x \cos x + c\sin x \cos^2 x + d.\cos^3 x = e$

Cách gi i.

b1. Tìm nghi m cosx = 0

b2. V i cosx ≠ 0. Chia 2 v c a (1) cho cos³x, ta c:
 $a.\tan^3 x + b.\tan^2 x + c.\tan x + d = e.(1 + \tan^2 x)$ (2)

b3. Gi i (2) và k t lu n.

BT3. Gi i các ph ng trình sau

1/ $3\sin^2 x - \sqrt{3} \sin x \cos x + 2\cos^2 x = 2$ 2/ $4 \sin^2 x + 3 \sqrt{3} \sin x \cos x - 2\cos^2 x = 4$

- 3/ $3 \sin^2 x + 5 \cos^2 x - 2 \cos 2x - 4 \sin 2x = 0$
 4/ $2 \sin^2 x + 6 \sin x \cos x + 2(1 + \sqrt{3}) \cos^2 x - 5 - \sqrt{3} = 0$
 5/ $\tan x \sin^2 x - 2 \sin^2 x = 3(\cos 2x + \sin x \cos x)$ 6/ $\sin^3(x - \pi/4) = \sqrt{2} \sin x$
 7/ $3 \cos^4 x - 4 \sin^2 x \cos^2 x + \sin^4 x = 0$ 8/ $\sin x - 4 \sin^3 x + \cos x = 0$
 9/ $4 \cos^3 x + 2 \sin^3 x - 3 \sin x = 0$ 10/ $2 \cos^3 x = \sin 3x$
 11/ $\cos^3 x - \sin^3 x = \cos x + \sin x$ 12/ $\sin x \sin 2x + \sin 3x = 6 \cos^3 x$

Lo i 4. Ph ng trnh i x ng và g n i v i sinx và cosx

4.1 đ ng: $a(\sin x + \cos x) + b \sin x \cos x = c$ (1)

Cách gi i:

b1. $t X = \sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin(x + \frac{\pi}{4})$ ta có:

$$|X| \leq \sqrt{2} \text{ và } \sin x \cos x = \frac{X^2 - 1}{2}$$

- b2. Bi n i (1) thành ph ng trnh b c hai theo X (2)
 b3. Gi i (2) và k t lu n.

4.2 đ ng: $a(\sin x - \cos x) + b \sin x \cos x = c$ (1)

Cách gi i:

b1. $t X = \sin x - \cos x = \sqrt{2} \sin(x - \frac{\pi}{4})$, ta có:

$$|X| \leq \sqrt{2} \text{ và } \sin x \cos x = \frac{1 - X^2}{2}$$

- b2. Bi n i (1) thành ph ng trnh b c hai theo X (2)
 b3. Gi i (2) và k t lu n.

BT4. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\sin^3 x + \cos^3 x = 2 \sin x \cos x + \sin x + \cos x$ 2/. $1 - \sin^3 x + \cos^3 x = \sin 2x$
 3/. $2 \sin x + \cot x = 2 \sin 2x + 1$ 4/. $\sqrt{2} \sin 2x (\sin x + \cos x) = 2$
 5/. $(1 + \sin x)(1 + \cos x) = 2$ 6/. $\sqrt{2} (\sin x + \cos x) = \tan x + \cot x$
 7/. $1 + \sin^3 2x + \cos^3 2x = \frac{3}{2} \sin 4x$ 8/. $3(\cot x - \cos x) - 5(\tan x - \sin x) = 2$
 9/. $\cos^4 x + \sin^4 x - 2(1 - \sin^2 x \cos^2 x) \sin x \cos x - (\sin x + \cos x) = 0$

Lo i 5. Gi i ph ng trnh l ng giác b ng ph ng pháp h b c

Công th c h b c 2	Công th c h b c 3
$\cos^2 x = \frac{1 + \cos 2x}{2}$;	$\cos^3 x = \frac{3 \cos x + \cos 3x}{4}$;
$\sin^2 x = \frac{1 - \cos 2x}{2}$	$\sin^3 x = \frac{3 \sin x - \sin 3x}{4}$

BT5. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\sin^2 x + \sin^2 3x = \cos^2 2x + \cos^2 4x$
 2/. $\cos^2 x + \cos^2 2x + \cos^2 3x + \cos^2 4x = 3/2$ 3/. $\sin^2 x + \sin^2 3x - 3 \cos^2 2x = 0$
 4/. $\cos 3x + \sin 7x = 2 \sin^2(\frac{\pi}{4} + \frac{5x}{2}) - 2 \cos^2 \frac{9x}{2}$
 5/. $\sin^2 4x + \sin^2 3x = \cos^2 2x + \cos^2 x$, v i $x \in (0; \pi)$
 6/. $\sin^2 4x - \cos^2 6x = \sin(10,5\pi + 10x)$ v i $x \in (0; \frac{\pi}{2})$
 7/. $\cos^4 x - 5 \sin^4 x = 1$ 8/. $4 \sin^3 x - 1 = 3 - \sqrt{3} \cos 3x$
 9/. $\sin^2 2x + \sin^2 4x = \sin^2 6x$ 10/. $\sin^2 x = \cos^2 2x + \cos^2 3x$
 11/. $4 \sin^3 x \cos 3x + 4 \cos^3 x \sin 3x + 3 \sqrt{3} \cos 4x = 3$
 12/. $2 \cos^2 2x + \cos 2x = 4 \sin^2 2x \cos^2 x$
 13/. $\cos 4x \sin x - \sin^2 2x = 4 \sin^2(\frac{\pi}{4} - \frac{x}{2}) - 7/2$, v i $|x - 1| < 3$
 14/. $2 \cos^3 2x - 4 \cos 3x \cos^3 x + \cos 6x - 4 \sin 3x \sin^3 x = 0$
 15/. $\sin^3 x \cos 3x + \cos^3 x \sin 3x = \sin^3 4x$ 16/. $8 \cos^3(x + \frac{\pi}{3}) = \cos 3x$
 17/. $\cos 10x + 2 \cos^2 4x + 6 \cos 3x \cos x = \cos x + 8 \cos x \cos^2 3x$
 18/. $\cos 7x + \sin^2 2x = \cos^2 2x - \cos x$ 19/. $\sin^2 x + \sin^2 2x + \sin^2 3x = 3/2$
 20/. $3 \cos 4x - 2 \cos^2 3x = 1$

Lo i 6. Ph ng trnh l ng giác gi i b ng các h ng ng th c

$a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2)$	$a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2)$
$a^4 - b^4 = (a^2 + b^2)(a^2 - b^2)$	$a^8 + b^8 = (a^4 + b^4)^2 - 2a^4 b^4$
$a^6 - b^6 = (a^2 - b^2)(a^4 + a^2 b^2 + b^4)$	$a^6 + b^6 = (a^2 + b^2)(a^4 - a^2 b^2 + b^4)$

BT6. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\sin^2 \frac{x}{2} + \cos^2 \frac{x}{2} = 1 - 2 \sin x$ 2/. $\cos^3 x - \sin^3 x = \cos^2 x - \sin^2 x$

- 3/. $\cos^3 x + \sin^3 x = \cos 2x$ 4/. $\cos^6 x - \sin^6 x = \frac{13}{8} \cos^2 2x$
 5/. $\sin^4 x + \cos^4 x = \frac{7}{8} \cot(x + \frac{\pi}{3}) \cot(\frac{\pi}{6} - x)$ 6/. $\cos^6 x + \sin^6 x = 2(\cos^8 x + \sin^8 x)$
 7/. $\cos^3 x + \sin^3 x = \cos x - \sin x$ 8/. $\cos^6 x + \sin^6 x = \cos 4x$
 9/. $\sin x + \sin^2 x + \sin^3 x + \sin^4 x = \cos x + \cos^2 x + \cos^3 x + \cos^4 x$
 10/. $\cos^8 x + \sin^8 x = \frac{1}{8}$ 11/. $(\sin x + 3) \sin^4 \frac{x}{2} - (\sin x + 3) \sin^2 \frac{x}{2} + 1 = 0$

Lo i 7. Ph ng trnh l ng giác bi n i v d ng tích b ng 0

Cách gi i: Dùng công th c $f(x).g(x) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} f(x) = 0 \\ g(x) = 0 \end{cases}$

BT7. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\cos 2x - \cos 8x + \cos 4x = 1$
 2/. $\sin x + 2 \cos x + \cos 2x - 2 \sin x \cos x = 0$
 3/. $\sin 2x - \cos 2x = 3 \sin x + \cos x - 2$
 4/. $\sin^3 x + 2 \cos x - 2 + \sin^2 x = 0$
 5/. $3 \sin x + 2 \cos x = 2 + 3 \tan x$
 6/. $\frac{\sqrt{3}}{2} \sin 2x + \sqrt{2} \cos^2 x + \sqrt{6} \cos x = 0$
 7/. $2 \sin 2x - \cos 2x = 7 \sin x + 2 \cos x - 4$
 8/. $\cos^8 x + \sin^8 x = 2(\cos^{10} x + \sin^{10} x) + \frac{5}{4} \cos 2x$
 9/. $1 + \sin x + \cos 3x = \cos x + \sin 2x + \cos 2x$
 10/. $1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x = 0$
 11/. $\sin^2 x (\tan x + 1) = 3 \sin x (\cos x - \sin x) + 3$
 12/. $\cos^3 x + \cos^2 x + 2 \sin x - 2 = 0$ 13/. $\cos 2x - 2 \cos^3 x + \sin x = 0$
 14/. $\sin 2x = 1 + \sqrt{2} \cos x + \cos 2x$ 15/. $\cos x (\cos 4x + 2) + \cos 2x - \cos 3x = 0$
 16/. $1 + \tan x = \sin x + \cos x$ 17/. $(1 - \tan x)(1 + \sin 2x) = 1 + \tan x$
 18/. $\cot x - \tan x = \cos x + \sin x$ 19/. $9 \sin x + 6 \cos x - 3 \sin 2x + \cos 2x = 8$

Lo i 8. Ph ng trnh LG ph i th c hi n công th c nhân ôi, h b c

$\cos 2x = \cos^2 x - \sin^2 x = 2 \cos^2 x - 1 = 1 - 2 \sin^2 x$	$\sin x = \frac{2t}{1+t^2}$; $\cos x = \frac{1-t^2}{1+t^2}$
$\sin 2x = 2 \sin x \cos x$	
$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x}$	$\tan x = \frac{2t}{1-t^2}$

BT8. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\sin^3 x \cos x = \frac{1}{4} + \cos^3 x \sin x$ 2/. $\cos x \cos 2x \cos 4x \cos 8x = 1/16$
 3/. $\tan x + 2 \cot 2x = \sin 2x$ 4/. $\sin 2x (\cot x + \tan 2x) = 4 \cos^2 x$
 5/. $\sin 4x = \tan x$ 6/. $\sin 2x + 2 \tan x = 3$
 7/. $\sin 2x + \cos 2x + \tan x = 2$ 8/. $\tan x + 2 \cot 2x = \sin 2x$
 9/. $\cot x = \tan x + 2 \cot 2x$ 10/. $\tan 2x + \sin 2x = \frac{3}{2} \cot x$
 11/. $(1 + \sin x)^2 = \cos x$ 12/. $\sin^2 4x + \sin^2 3x = \sin^2 2x + \sin^2 x$
 13/. $\cos^2 x + \cos^2 2x + \cos^2 3x + \cos^2 4x = 2$

Lo i 9. Ph ng trnh LG ph i th c hi n phép bi n i t ng tích và tích t ng

1. Công th c bi n i t ng thành tích

$\cos a + \cos b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \cdot \cos \frac{a-b}{2}$	$\cos a - \cos b = -2 \sin \frac{a+b}{2} \cdot \sin \frac{a-b}{2}$
$\sin a + \sin b = 2 \sin \frac{a+b}{2} \cdot \cos \frac{a-b}{2}$	$\sin a - \sin b = 2 \cos \frac{a+b}{2} \cdot \sin \frac{a-b}{2}$
$\tan a + \tan b = \frac{\sin(a+b)}{\cos a \cdot \cos b}$	$\tan a - \tan b = \frac{\sin(a-b)}{\cos a \cdot \cos b}$
$\cot a + \cot b = \frac{\sin(a+b)}{\sin a \cdot \sin b}$	$\cot a - \cot b = \frac{\sin(a-b)}{\sin a \cdot \sin b}$

2. Công th c bi n i tích thành t ng

$\cos a \cdot \cos b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) + \cos(a+b)]$
 $\sin a \cdot \sin b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) - \cos(a+b)]$
 $\sin a \cdot \cos b = \frac{1}{2} [\sin(a-b) + \sin(a+b)]$

BT9. Gi i các ph ng trnh sau

- 1/. $\cos x \cdot \cos 5x = \cos 2x \cdot \cos 4x$ 2/.

3/. $\sin 2x + \sin 4x = \sin 6x$
 $\sin 2x = \cos x + \cos 2x$
 5/. $\sin 8x + \cos 4x = 1 + 2\sin 2x \cos 6x$
 $\cos 2x + \cos 3x + \cos 4x = 0$
 7/. $\sin x + \sin 2x + \sin 3x + \sin 4x = 0$
 $\sin x + 2\sin^2 x = 1$
 9/. $\tan x + \tan 2x = \tan 3x$
 $-\cos 3x + 1 = 2\sin x \sin 2x$

4/. $\sin x +$
 6/. $\cos x +$
 8/. $\sin 5x +$
 10/. $3\cos x + \cos 2x$

Lo i 10. Ph ng trnh l ng giác ch a n m u s

Cách gi i.

- b1. t i u k i n ph ng trnh có ngh a (m u s khác 0)
- b2. Rút g n ph ng trnh, gi i ph ng trnh cu i cùng (sau khi thu g n)
- b3. i chi u v i i u k i n ban u ch n nghi m

Chú ý: Vi c ch n nghi m (nh n nghi m nào, lo i nghi m nào), tùy theo bài t n ta dùng ph ng pháp i s ho c ph ng pháp hình h c

Gi s r ng:

+ i u k i n xác nh là: $x \neq x_0 + \frac{2m\pi}{p} (m \in \mathbb{Z}, p \in \mathbb{N}^*)$

+ Ph ng trnh có nghi m là

$x = \alpha + \frac{2k\pi}{n} (k \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{N}^*)$

ph ng pháp i s

+ Nghi m x_k b lo i $\Leftrightarrow \exists m \in \mathbb{Z} : \alpha + \frac{2k\pi}{n} = x_0 + \frac{2m\pi}{p}$

+ Nghi m x_k c nh n \Leftrightarrow

$\forall m \in \mathbb{Z} : \alpha + \frac{2k\pi}{n} \neq x_0 + \frac{2m\pi}{p}$

ph ng pháp hình h c

+ i u k i n xác nh là: $x \neq x_0 + \frac{2m\pi}{p} (m \in \mathbb{Z}, p \in \mathbb{N}^*)$ có ngh a

là trên ng tròn l ng giác có p i m A_1, A_2, \dots, A_p không th là ng n cung nghi m c a ph ng trnh ã cho.

+ Ký hi u $L = \{A_1, A_2, \dots, A_p\}$ (t p h p các i m b lo i).

+ Các nghi m $x_k = \alpha + \frac{2k\pi}{n} (k \in \mathbb{Z}, n \in \mathbb{N}^*)$ c bi u di n b i

n ng n cung nghi m trên ng tròn l ng giác.

+ Ng n cung nào thu c L thì b lo i, ng c l i thì c nh n.

BT 10. Gi i các ph ng trnh sau

1/. $1 + \cot g 2x = \frac{1 - \cos 2x}{\sin^2 2x}$ 2/.

$\frac{\cos x - 2\sin x \cos x}{2\cos^2 x + \sin x - 1} = \sqrt{3}$

3/. $5 \left(\sin x + \frac{\cos 3x + \sin 3x}{1 + 2\sin 2x} \right) = \cos 2x + 3$ 4/.

$\frac{\sin x \cot g 5x}{\cos 9x} = 1$

5/. $2tgx + \cot gx = \sqrt{3} + \frac{2}{\sin 2x}$ 6/.

$2tgx + \cot gx = 2\sin 2x + \frac{1}{\sin 2x}$

7/. $\frac{1}{tgx + \cot g 2x} = \frac{\sqrt{2}(\cos x - \sin x)}{\cot gx - 1}$ 8/.

$\frac{\sin^2 x - 2}{\sin^2 x - 4\cos^2 \frac{x}{2}} = tg^2 \frac{x}{2}$

9/. $\frac{\sin^4 2x + \cos^4 2x}{tg \left(\frac{\pi}{4} - x \right) tg \left(\frac{\pi}{4} + x \right)} = \cos^4 4x$ 10/.

$\frac{\cot g t^2 x - tg^2 x}{\cos 2x} = 16(1 + \cos 4x)$

11/. $\cot gx - 1 = \frac{\cos 2x}{1 + tgx} + \sin^2 x - \frac{1}{2} \sin 2x$ 12/.

$\cot gx - tgx + 4\sin 2x = \frac{2}{\sin 2x}$

13/. $\sin^2 \left(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4} \right) tg^2 x - \cos^2 \frac{x}{2} = 0$ 14/.

$5\sin x - 2 = 3(1 - \sin x)tg^2 x$

15/. $\frac{2(\cos^6 x + \sin^6 x) - \sin x \cos x}{\sqrt{2} - 2\sin x} = 0$ 16/.

$\cot gx + \sin x \left(1 + tgx tg \frac{x}{2} \right) = 4$

17/. $tgx + \frac{3}{\cot x} - 2 = 0$ 18/.

$\frac{4}{\cos^2 x} + tgx = 7$

19/. $\frac{4\sin^2 2x + 6\sin^4 x - 9 - 3\cos 2x}{\cos x} = 0$ 20/.

$\sqrt{3} \sin x + \cos x = \frac{1}{\cos x}$

21/. $4\sin x + 3\cos x + \frac{6}{4\sin x + 3\cos x + 1} = 6$ 22/.

$\sqrt{3} \sin x + \cos x = 3 + \frac{1}{\sqrt{3} \sin x + \cos x + 1}$

23/. $\frac{1 + \cos x + \cos 2x + \cos 3x}{2\cos^2 x + \cos x - 1} = \frac{2}{3}(3 - \sqrt{3} \sin x)$ 24/.

$\frac{\cos x - 2\sin x \cos x}{2\cos^2 x + \sin x - 1} = \sqrt{3}$

25/. $1 + tgx = 2\sin x + \frac{1}{\cos x}$ 26/.

$\sin x + \cos x = \frac{1}{\tan x} - \frac{1}{\cot x}$

27/. $\cos x + \frac{1}{\cos x} = \sin x + \frac{1}{\sin x} = \frac{10}{3}$ 28/.

$\frac{\sin 5x}{5\sin x} = 1$

29/. $\frac{\sin^4 x + \cos^4 x}{\sin 2x} = \frac{1}{2}(\tan x + \cot x)$ 30/.

$\frac{\sin 3x}{3} = \frac{\sin 5x}{5}$

31/. $2\cos 2x - 8\cos x + 7 = \frac{1}{\cos x}$ 32/. $2\sin 3x - \frac{1}{\sin x}$

$= 2\cos 3x + \frac{1}{\cos x}$

33/. $\tan x - \sin 2x - \cos 2x + 2 \left(2\cos x - \frac{1}{\cos x} \right) = 0$ 34/. $1 +$

$$\cot 2x = \frac{1 - \cos 2x}{\sin^2 2x}$$

$$35/. \quad 2 \tan x + \cot 2x = 2 \sin 2x + \frac{1}{\sin 2x} \quad 36/.$$

$$2\sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\sin x} + \frac{1}{\cos x}$$

$$37/. \quad 2 \tan x + \cot x = \sqrt{3} + \frac{2}{\sin 2x} \quad 38/$$

$$\frac{3(\cos 2x + \cot 2x)}{\cot 2x - \cos 2x} = 4 \sin\left(\frac{\pi}{4} + x\right) \cos\left(\frac{\pi}{4} - x\right)$$

Lo i 11. ph ng trnh l ng giác ch a c n th c ho c ch a giá tr tuy t i
Cách gi i

b1). t i u ki n xác nh (n u có)

b2). Kh d u giá tr tuy t i ho c kh c n th c (thông th ng dùng quy t c bình ph ng hai v . C n nh :

$$a = b \geq 0 \Leftrightarrow a^2 = b^2) \text{ r i gi i ph ng trnh}$$

b3). K t lu n

Chú ý: i v i ph ng trnh ch a giá tr tuy t i, ta có th kh d u giá tr tuy t i b ng ph ng pháp kho ng (c n nh d u c a giá tr l ng giác và chi u bi n thiên c a các hàm s l ng giác)

BT 11. Gi i các ph ng trnh sau

$$1/. \quad |\sin x - \cos x| + |\sin x + \cos x| = 2 \quad 2/.$$

$$2 \cos x - |\sin x| = 1$$

$$3/. \quad \sqrt{\cos 2x} + \sqrt{1 + \sin 2x} = 2\sqrt{\sin x + \cos x} \quad 4/.$$

$$1 + \sin 2x = |\cos x - \sin x|$$

$$5/. \quad \frac{tg^2 x}{|tg x - 1|} = \frac{|tg x|}{|tg x - 1|} + |tg x|, \quad -\frac{\pi}{2} < x < \frac{\pi}{2} \quad 6/.$$

$$\frac{\cos \frac{4x}{3} - \cos^2 x}{\sqrt{1 - tg^2 x}} = 0$$

$$7/. \quad \frac{\sin 3x - \sin x}{\sqrt{1 - \cos 2x}} = \cos x - \sin 2x, \quad 0 < x < 2\pi \quad 8/.$$

$$\sqrt{\sin^2 x - 2 \sin x + 2} = 2 \sin x - 1$$

$$9/. \quad \frac{\sin^2 2x + 4 \cos^4 2x - 1}{\sqrt{2 \sin x \cos x}} = 0 \quad 10/.$$

$$\sqrt{\sin x + 1} + \cos x = 0$$

$$11/. \quad 2 \cos x - |\sin x| = 1 \quad 12/.$$

$$|\sin x - \cos x| + 4 \sin 2x = 1$$

$$13/. \quad |\sin x + \cos x| + \sin x \cos x = 1 \quad 14/.$$

$$\frac{\sin^2 2x + \cos^4 2x - 1}{\sqrt{\sin x \cos x}} = 0$$

$$15/. \quad \frac{\sin 3x - \sin x}{\sqrt{1 - \cos 2x}} = \sin 2x + \cos 2x \quad (0 < x < 2\pi) \quad 16/.$$

$$\sqrt{\sin x} + \sin x = 1 - \sin^2 x - \cos x$$

Lo i 12. Ph ng trnh LG ph i t n ph góc ho c l hàm s l ng giác

BT12. Gi i các ph ng trnh sau

$$1/. \quad \sin\left(\frac{3\pi}{10} - \frac{x}{2}\right) = \frac{1}{2} \sin\left(\frac{\pi}{10} + \frac{3x}{2}\right) \quad 2/.$$

$$\sin\left(3x - \frac{\pi}{4}\right) = \sin 2x \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)$$

$$3/. \quad \frac{\cos \frac{4x}{3} - \cos^2 x}{\sqrt{1 - tg^2 x}} = 0 \quad 4/. \quad \cos x -$$

$$2 \sin\left(\frac{3\pi}{2} - \frac{x}{2}\right) = 3$$

$$5/. \quad \cos\left(2x - \frac{7\pi}{2}\right) = \sin(4x + 3\pi) \quad 6/. \quad 3 \cot^2 x$$

$$+ 2\sqrt{2} \sin^2 x = (2 + 3\sqrt{2}) \cos x$$

$$7/. \quad 2 \cot^2 x + \frac{2}{\cos^2 x} + 5 \tan x + 5 \cot x + 4 = 0 \quad 8/. \quad \cos^2 x +$$

$$\frac{1}{\cos^2 x} = \cos x + \frac{1}{\cos x}$$

$$9/. \quad \sin x - \cos 2x + \frac{1}{\sin x} + \frac{2}{\sin^2 x} = 5 \quad 10/.$$

$$\frac{1 + \sin 2x}{1 - \sin 2x} + 2 \frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} = 3$$

Lo i 13. Ph ng trnh LG ph i th c hi n các phép bi n i ph c t p

BT13. Gi i các ph ng trnh sau

$$1/. \quad \sqrt{3 + 4\sqrt{6} - (16\sqrt{3} - 8\sqrt{2}) \cos x} = 4 \cos x - \sqrt{3}$$

$$2/. \quad \cos\left[\frac{\pi}{4}(3x - \sqrt{9x^2 - 16x - 80})\right] = 1 \quad \text{tìm } n_0 \quad x \in \mathbb{Z}$$

$$3/. \quad \sqrt{5 \cos x - \cos 2x} + 2 \sin x = 0$$

$$4/. \quad 3 \cot x - \tan x(3 - 8 \cos^2 x) = 0$$

$$5/. \quad \frac{2(\sin x + \tan x)}{\tan x - \sin x} - 2 \cos x = 2$$

$$6/. \quad \sin^3 x + \cos^3 x + \sin^3 x \cot x + \cos^3 x \tan x = \sqrt{2} \sin 2x$$

$$7/. \quad \tan^2 x \cdot \tan^3 x \cdot \tan^4 x = \tan^2 x - \tan^3 x + \tan 4x$$

$$8/. \quad \tan 2x = -\sin 3x \cos 2x$$

$$9/. \quad \sin 3x = \cos x \cos 2x (\tan 2x + \tan^2 x)$$

$$10/. \quad \sqrt{\sin x} + \sin x = 1 - \sin^2 x - \cos x$$

$$11/. \quad \cos^2\left[\frac{\pi}{4}(\sin x + \sqrt{2} \cos^2 x)\right] - 1 = \tan^2\left(x + \frac{\pi}{4} \tan^2 x\right)$$

12/.

$$\sqrt{2} \cos\left(\frac{x}{5} - \frac{\pi}{12}\right) - \sqrt{6} \sin\left(\frac{x}{5} - \frac{\pi}{12}\right) = 2 \sin\left(\frac{x}{5} - \frac{2\pi}{3}\right) - 2 \sin\left(\frac{3x}{5} + \frac{\pi}{6}\right)$$

Lo i 14. Ph ng trnh LG không m u m c, ánh giá 2 v , t ng 2 l ng không âm, v 2 th b ng o hàm

BT13. Gi i các ph ng trnh sau

$$1/. \quad \cos 3x + \sqrt{2 - \cos^2 3x} = 2(1 + \sin^2 2x)$$

$$2/. \quad 2 \cos x + \sqrt{2} \sin 10x = 3\sqrt{2} + 2 \sin x \cos 28x$$

$$3/. \quad \cos^2 4x + \cos^2 6x = \sin^2 12x + \sin^2 16x + 2 \quad \forall x \in (0; \pi)$$

$$4/. \quad 8 \cos 4x \cos^2 2x + \sqrt{1 - \cos 3x} + 1 = 0$$

$$5/. \quad \pi^{|\sin \sqrt{x}|} = |\cos x|$$

$$6/. \quad 5 - 4 \sin^2 x - 8 \cos^2 x / 2 = 3k \quad \text{tìm } k \in \mathbb{Z}^* \quad \text{h có nghi m}$$

$$7/. \quad 1 - \frac{x^2}{2} = \cos x$$

$$8/. \quad (\cos 2x - \cos 4x)^2 = 6 + 2\sin 3x$$

$$9/. \quad (\sqrt{1 - \cos x} + \sqrt{1 + \cos x}) \cos 2x = \frac{1}{2} \sin 4x$$

